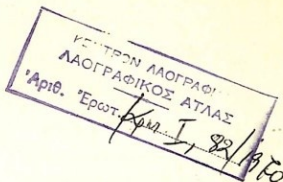

82
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διευθύνων 1969 - Νοέμβριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Σ. τ. ν. λ. ο. ς.....
(παλαιότερον ὄνομα :), Ἐπαρχίας Ἀθωομαρῶνου
Νομοῦ... Χανίων.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Ἐμμανουὴλ
Μαρούλ. η. ς..... ἐπάγγελμα Δ. ι. δ. / ς. ο. ς.....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Καρυβῶν.....
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... ἑξὼς (7.)...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Κωνσταντῆς Ἀντισσης.....
.....
ἡλικία... 84 ἐτών γραμματικαὶ γνώσεις Ἰνδράμαχος.....
..... τόπος καταγωγῆς Χυγιομανδαῦ
Ἀθωομαρῶνου... Χανίων.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΧΗΝΩΝ

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων ; Οἱ ἀγροὶ ἐχωρίζοντο εἰς δύο μερίδας
καὶ εἰς ἓν ἢ μίαν ἐξωρίετο ἡ ἄλλη ἐκρηιμασμένη
ὡς βοσκώδεις ἐντάλας
Υπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα ; Ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα.
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτῆμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
- 1) Εἰς Φανερίαν Ὠρεώσα καὶ 2) εἰς Μονήν Πατμου.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του ; Παλιόγερον διατηρεῖται ἐν Μονήν Πατμου
μέχρι τοῦ θανάτου καὶ φέρει τὰς ἀνέσεις
εἰς τὰ τέκνα μετὰ τὸν γάμον των.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; .. εἰς... ἀργασίαν

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; .. Ναι

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .. Μὲ... ὁλοκληρῶς τῆς οἰκογενείας... τῶν... τῶν... κτήματα... καὶ... τῶν... ἐξώρων διέδωκεν... τῶν μοναστηρίων... (ὁ παῖς) αὐτῶν ἐργασίαν... ἢ οἷον... χεῖνα καὶ τὰ σφοδρὰ ἐξ ἡμετέρας

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημασκατόροι κλπ.) .. Ἰεργαῖδες .. Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

Αἰν... ὁδηγεῖται... διαμριε

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; .. εἰς... εἶδος ..

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργαταί ; ἐποχικῶς δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ἄλλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίαν εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .. Ἐχρηται... μαροιοδυνα... ὡς... ἐργαταί... ἄνδρες καὶ... γυναῖκες... κτῶν... καὶ... μοναχοὶ... καὶ... ἡμερομισθίαν... συνθήκῃ... ἐκ... με... ὁ... γῶ... εἰς... εἶδος

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... Οχι

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... Ὁχι ... ἐν... ἐργασίᾳ... των

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργαταί ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .. Ὁχι... ὡς... ἐργαταί ..

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: μὲ ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (μὲ καῦσιν: α) τῆς καλάμιος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μὲ ζωϊκὴν... κοῦρον... καὶ... χωρὰ... τῶν αἰ...
... εἰς... τοὺς... ἐλαιῶνας.....

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 1921

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ἀπὸ τοῦ 1925 τοῦ σιδηροῦν ἄροτρον, αἱ ἀρδευτικαὶ μηχαναὶ ἀπὸ τοῦ 1950.....

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; ἐν μονοφάρμακον ἐκπαινεστέον ἐν

τὰ σελινὰ καὶ τὸ δίπτερον στὴν χαλῶν. Κατ' ἀρχὰς

ἐκλήροντο ἐν τῷ ἐξωτερικῷ κατόσιν. μακρυεύοντο εἰς χανία.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου μὲ τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

2) Τρακτὲρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ... 1958

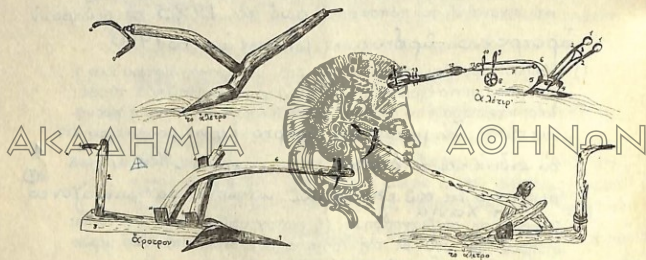
3) Μηχανὴ θερισμοῦ

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν).....

5) Μηχανή ἄλωνισμοῦ ..1953.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον ..ἐῖδιμοι...τεχνίται.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφῆσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <u>ὄχιμη</u>	6. <u>καθάρι</u>	11.
2.	7. <u>καταυλείδι</u>	12.
3. <u>αφάρι</u>	8. <u>φτερό(φαρῶν)</u>	13.
4. <u>βρίνα</u>	9. <u>ὕνι</u>	14.
5. <u>καῶτη</u>	10.	15.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ὕνι καὶ... ξυλίνου ἀρότρου... ἦτο... μιᾶς μορφῆς

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ αἰδήρου; ἐκ ξύλου

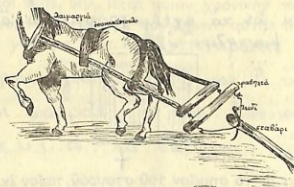
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ξυλοφάι καὶ ἀρνάρι

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

Ἡ ἰδιὰ...ὥς...ἡ...κατατέρω...εἰ μὴν.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος): 2) γυναῖκα: 3) ὑπηρετῆς. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. Ὀργώνει...αὐτὰ...ἐκαστῆρ.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε,
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) . Ὡς...βόδια...μωαίνου...
ἐπὶ...ζυγόν...ὁ...ὁ...ὁ...ἐκαστῆρ...ἐκαστῆρ...
ἐκαστῆρ...ἐκαστῆρ.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. ὥς...ἡ...ἀνω...
τέρω...εἰ μὴν.....

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα: μετὰ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
Μετὰ...ἐκαστῆρ...ἐκαστῆρ...ἐκαστῆρ...ἐκαστῆρ...
ἐκαστῆρ...ἐκαστῆρ...ἐκαστῆρ...ἐκαστῆρ...ἐκαστῆρ.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρήσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. ... εἰς ἄλλα

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. *Μ.ε. τ.ε.σ. ἀρῶρεε... θραχία... καὶ... Φθινόπωρον... ἐγίνοντο... 2. ἢ καὶ 3. ὀργώματα... ἀπὸ... τῆς... θεοφάρας... ἐν τῶν... θεοφάνων... τὰ 1. ἐλέγετο ἂν ἂν... α.χ.υ.μ.α... τὰ δὲ ἄλλα... καλλουργία.*

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

... Ἀπὸ... ἕως... τριῶν... ὀργώματα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρανάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

1. χρόνος... ἢ καὶ 2

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; *Σιτηρα καὶ νομικα 1-3, Ρεβέδια 2 καὶ 3 κατὰ τὸ Φθινόπωρον.*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *τὸ... σαμναύζι... ἢ καὶ... ἢ... αοδια... ἢ... τὸ... μαντηζι... τῆς... με... φασγῆς*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὁποῖα κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἔλλειψοειδῇ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὁποῖα ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ;

.. Μὲ τὸ ... βουκέντρι.

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἱσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Γίνεσθαι ... κερῶνι μο. με. τη. βια. ... ρι. δ. α. ἢ. βωχόετρο (μοινῇ. χουδρή. βακίδα). ..

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποὺ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφῇ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρήσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) ... Διὰ
 .σεφῶδη.. ἑδάγη... ἐρη.ε.μ.ω.α.ι.ε.τ.α... ἢ.. ε.α.ζ.ί.δ.α
 .καὶ... ε.τ.α.. χ.ω.ρ.α.τ.ε.ρ.ά... τ.ό.. ε.α.ω.ῶ.ε.ι...

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα
 καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν
 .ο.. ε.α.α.ε.π.ε.ς... ὁ... ὁ.φ.αῖ.ο.ς... ε.α.ἄ.β.ε. τ.ό.. μ.η...
 .ὄ.ρ.χ.ω.μ.έ.ν.ο.. (ἄ.ρ.χ.ο.υ.ρ.ά.δ.ε.)

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπο-
 ρὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου
 εἴδους. Χωράφια. χ.ο.ρ.ω. ἄ.ω.ε. τ.ό.. ε.α.ζ.ί.δ.α (ὠ.χ.ω.ρ.α.ι.).
 Σ.υ.ρ.φ.ε.σ.σ.α.ν... τ.η.. κ.ω.ρ.ρ.ι.ά.. ὁ.μ.ο.ρ.μ.ο.υ.δ.ο.δ.ε. ἢ.. ὠ.ω-
 ρ.οῖ.. καὶ... ψ.ε.α.ῶ... τ.ό.. ὄ.ρ.χ.ω.μ.α...

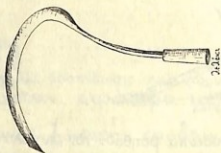
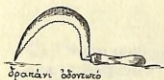
- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν
 ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.
 .ἑ.α.α.ζ.ζ.ι.ε.ρ.μ.έ.τ.ο.. μ.ά.ν.ο.. ρ.ό.β.ι... ε.τ.α... σ.ε.φ.ῶ.δ.η...

- 9) Πῶς ἐγίνετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
 λων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές)
 καὶ ἄλλως. ὄ.ρ.χ.ω.μ.α., ὠ.χ.λ.ά.μ.ι.α.σ.μ.α., τ.ο.ω.δ.ε.κ.ε.μ.ε.ς..
 σ.α.π.ά.τ.α.ς... ὠ.α.ν.ω... ε.τ.ή.ν.. σ.α.π.ά.τ.α.. μ.ι.ά... χ.α.χ.α.ζ.ι.ά... κ.ω.ρ.ρ.ι.ά
 (ὅ.ε.ο.. σ.αῖ.ρ.ν.ο.υ.ν.. τ.ά.. δ.υ.ὸ.. χ.έ.ρ.ι.ο.), κ.ά.ζ.υ.γ.ι.ς.. δι.ὰ.. χ.ώ.μ.α.τ.ο.ς..
 Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α.' Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
 (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) . με ... τὸ δρεπάνι
 με κόψη . καὶ ἀρχὴν ὅταν δὲν ἐκκοβῇ τὸ τριφύλλιν
 ἐκ τῆς δρασμόνα (ἄλλοτε . συζητή.) ἤ ἀργότερα με ...
 τὸ ὄδοντωτο

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρεπάνια ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν
 ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). με ... ὄδοντωτο

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσετε αὐτήν).
 ὀδοντωτή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

Ἡ χειρολαβὴ .. τοῦ .. ὄδοντωτο .. ἦτο .. ὀδοντωτότερον . συζητή
 ἡμερᾶν . μεταφράζετε

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα· (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *Ἡ... ἀραμῆδεα... ἔχινετο... ἐν... τῇ... ἀγορᾷ.*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ἦα... διημερῶ... φαντα... με... καὶ... ἀρεῶν... μερῶ... ὁ... ἀραμῶ... καὶ... με... καὶ... χεῖρι...*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Εἰς... ὕψος... 6-10... ἐκατοστῶν...*

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἀσασταχα*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ... ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦς τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα ;

*Οἱ ἴδιοι... οἱ... ἀρεῶν... ἐπὶ... τοῦ... ἐδά...
... καὶ... δρᾶ... γμῶν...*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶννται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἦα... δράγματα... τοποθετοῦνται... ἀλλὰ... μαζί... (7-10)... καὶ... αἱ... χεριές... τῶν... σταχυῶν... εὐρίσκονται... πρὸς... τὴν... αὐτὴν... κατεύθυνσιν... ἢ... διασταυρῶννται...

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
 λοῦνται ἀγκαλιές. ~~Ἀγκυλὴ καὶ δαμάσκηνα~~ 4-5 δαμάσκηνα
 ταμάτσα) πάνου. τὴν ἀφραγιά. 4-5 ἀφραγίε. πάνου. τὸ
 δεμάτι ἢ μουντούρα.

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ;

1) Θερίζουν καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες.....
 2) Διὲν ἤρχοντο θερισταὶ δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν
 ἀπὸ ἄλλου τόπου.....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). ~~Ἡμερομίσθιον μετὰ~~...

ρομίσθιον μετὰ φαγητοῦ ἢ δὲ ἀμοιβὴ ἦτο
 εἰς χρῆμα ἢ εἰς δόξα εἰς τοὺς φθέρων....
 ἀποκοπῆς.....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

..... ὄχι.....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ἐρχε... ὠάντωε... Δευτέρα... ἢ... Τετάρτη.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. Ἐκίσε... μαντινάδες

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν πού μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον... εἰς... μίαν... ἡμέραν τοῦ χωραφιοῦ ἀφ' ἧς

κουν... εἰς... μίαν... ἡμέραν τοῦ χωραφιοῦ ἀφ' ἧς

κ. κ. α'... τὰ... ὠρυστὰ... ..

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

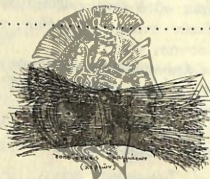
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μένουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ... εἰς... τὰ... σταχυὰ

ἔτο... κ. κ. α'... ἀφ' ἧς... ἀφ' ἧς... 1-2 ἡμέρας

ἦν... ὁμοίως... ἔτο... ἔγινετο... τὰ... δεμάτιασμα ὁμοίως

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν... *Ἐργασις ἀνορθοῦσε... τοὺς δεριετὰς... ἐμάζεψε... εἰς ἀγγυρίε. καὶ... ἔτανε... τὰ δεματια... τὰ ὁφθαλμὰ... ἔδενε μὲ τὰ δεματιὰ (ἀφ' ὁμοιότητος) καὶ τὰ ἐκκεντρώμενα κατὰ χομάρια (...6 δεμάτια).....*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΛΟΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;
...τὰ δεμάτια μετὰ τὰ δέσιμο... ἐκκεντρώμενα... εἰς τὸν δεριεμένον ἀγρόν κατὰ χομάρια (...6 δεμάτια = 1 χομάρτι)...
Ἡ καταθέσις ἐγένετο... ὀριζοντίως.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Ἡ κούρην πατάτα (βασιλίσκη) καλλιεργεῖται ἀπὸ παλαιὰ ἢ δὲ γενομένη ἀπὸ τοῦ 1947

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἰαννουάριος - Μάρτιος - Ἀπριλίος.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν..... Με το σκαφέρι.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τοῦ
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ὀχι.....

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.).....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....
.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Ἡ συγκεντρώσις... τῶν... δεματιῶν... ἐγένετο.
εἰς... τὸ... ἀλώνι.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρὸν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; Α. χῶρος.....

τοποθετήσεως... τῶν... δεματιῶν... ἐγένετο. Θεμωνία
ἢ θεμωνιάστρα... τῶν δεματιῶν... ἐγένετο. ὅπως... γὰρ... να.

ἢ θεμωνιάστρα (ἀδελφὸν) τῶν δεματιῶν... ἐγένετο. ὅπως... γὰρ... να.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάγκη εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χῶρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

ἦν ἀνάγκη... εἰς τὸν τόπον... ἀλώνι.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; Ἐντός... εἰς... συνοικισμόν... ἢ... καὶ... ἐν...
τὸ... ἀλώνι... κατεσκευάζετο.....

- 5) Τὸ ἄλώνει ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἰά... περὶ ἐσώτερα... οἰκογενεῖα... ..

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἄλώνισμα καὶ πότε λήγει ; Ἄρ. τοῦ.

Μαῖο. ἔως τοῦ Ἰαννουαρίου... ἐνίσταται καὶ τοῦ 31/μηνίου.

- 7) Εἶδη ἄλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) ἔσονται... ἀρκετά...

Καὶ... μὲ δάπεδον... ἐκ χωματός... τοῦ δαπέδου... ἐστρω-
τος... ἀρκετά... μὲ μεγάλας... ἀρκετά...

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλώνι ἐκαστον ἐτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἄλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνο)· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μεζυμματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) Πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ ἀλώνισμου...

δάπεδον... τοῦ χωματάλωνο... διὰ μεζυμματος... ἐκ... κόπρου
βοῶν (βοῦτσιας) ἀπορροχόμετος... καὶ... ἀχύρου...

- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἄλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἄλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ὁχι... ..

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἄλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

ἑλθόντες. ἐπὶ δάκτυλῳ. καὶ ἀγνῶστῳ. δεξιῶν. ἀριστερῶν...
καὶ ἐν αὐτῇ. ἐπὶ δάκτυλῳ. ἑλθόντες. ἀγνῶστῳ. δεξιῶν. ἀριστερῶν...
ὡς. ἑλθόντες. ἐπὶ δάκτυλῳ. καὶ ἀγνῶστῳ. δεξιῶν. ἀριστερῶν...
προσδεσὺς ἀπὸ τοῦ δεξιῶν καὶ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν καὶ ἀριστερῶν...
καὶ ἀριστερῶν καὶ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν καὶ δεξιῶν...

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

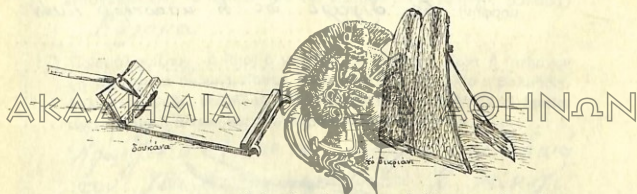
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζώων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῖνα εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνίου ξύλινος στῦλος, ὑψοῦς δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρουλουργός, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ αὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

ἐπὶ δάκτυλῳ. καὶ ἀγνῶστῳ. δεξιῶν. ἀριστερῶν...
ἐπὶ δάκτυλῳ. καὶ ἀγνῶστῳ. δεξιῶν. ἀριστερῶν...
ἐπὶ δάκτυλῳ. καὶ ἀγνῶστῳ. δεξιῶν. ἀριστερῶν...
ἐπὶ δάκτυλῳ. καὶ ἀγνῶστῳ. δεξιῶν. ἀριστερῶν...

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνο-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζώων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζώου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὺς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικρίανι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὁσπρία (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἦλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

Ὁ βωλόσυρος ἐχρησιμοποιεῖτο... διὰ τοῦ ἀλωνίσματος,
τῶν σιτηρῶν... ἀπὸ τοῦ 1922... καὶ... διὰ τοῦ
ἀλωνίσματος... διὰ τοῦ ὁσπρίου... χρησιμοποιεῖται...
οὐδεὶς... καὶ... ..

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Ἄρχεται τὴν 9^{ην} ὥ.μ. καὶ διακόπτεται
τὴν 3^{ην} μ.μ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὅποιον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): Δό... διχάλι... δε... ἥ... μαροτέρω... εἰκὴν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

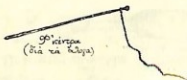
ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὅποιον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ; ... Ναι

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὀδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα) Χρονόμε-
ροῖται... βίτεια (κεαρός... βραστός... εἰς εἰς φων)

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἄλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἄλωνιου. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν Ἱ.Η. ἐργασία. τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος... θύεται... δούλα... Ἡ ζωνιφορετο μαθ' ἡμέραν... 2-3 δούλα...

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἄλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα) ... Μάλαμα ...

- 17) Ποιοὶ ἄλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με' ἰδικὰ τοῦ ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἄλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. ποσπληνδες, καλούμενοι ἄλωνοῦσαι καὶ ἀγωγάτες), οἱ ὁποῖοι εἶχον βοδία ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἄλωνισμόν ...

Ἀγωνίζετο ὁ... ἴδιος... ἀ... γεωργός... με' ἰδικὰ...
του... ζῶα... ἢ... ἀνελάμβανον... 2... κ...
(ἐμάκαν... τὰ... δανειὰ...)

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με' ζῶα καὶ με' ἄλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με' χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με' ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ὁ ἀποχωρισμὸς... τοῦ μαρμαροῦ... ἀφ' οὗ... τὰ ἄχυρα...
ἐγένετο... φάνετο... με' ξύλα...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; ...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιδῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀμπεῖος δημοτικῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οικογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

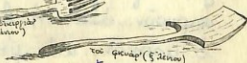
- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; ... *ἀχι...*

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *1923. εἰνε το πρώτον.*

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. *Οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες εἰσὶν ὡς μάλαμα καὶ ἡ συλλέξις αὐτῶν εἶναι ὡς τὸ θρινάκι. (βλ. μακρότερον εἰσὶν... β.)*

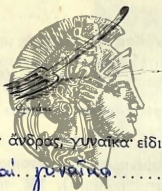
Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμκης ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἐθιμον τοῦτο.....

Ο. εχίμαφομενος... αρός... ζήχικη... οκράς... εχέβη-
μα... εοίμνικ... και... ζήρεται... ζ. α. μ. κ. ι.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα; (Πῶς λέγεται τοῦτο: φτυάρι, θρινάκι; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο... Μὲ τοὺς θρινάκι...)

(Biblical material)

AKADEMIA

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
καὶ ἄνδρας... καὶ... γυναῖκα.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ. (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλῳνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Μετά τὰ γίγνημα μένου· τὰ· ὑόν· τυζα· τοι· δασία
 Τανααθωνίφονται·, ~~καὶ~~· λιλχίζονται· καὶ τέφορ,
 σερναῦν· ἀεὶ· τή· βο· ζίστρα· ἀπὸ· τὴν· δασία· φέρε
 ὁ· παρὰ· δ· καὶ· μένου· τὰ· γόνατα·

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

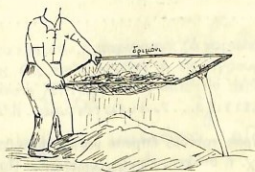
- 6) Ὅπου διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Περὶ τοῦ... τῶν... ἐναφομέναντα... καρπῶ...
ὡς... τῆ... βοξίαιρα... εἰς... τὴν... δωρεῖα... ἐνα-
φομέναν... τὰ... νόμια

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

μάγμα εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ ἄλκυοντος... εἰς ἑξήμη
ἐοικημέναι ὁρᾷ τὸ πέρας τοῦ ἀνέοντος ἀνέμου
ὄν. ἀνερχομένη... διὸ λυχνισαί. μετὰ θρινάκισ. ἀετοῦ
ὁρᾷ τὸ ἄρα τὸ μάγμα. ἀνεπαρόντων τοῖς ἔχουσιν
καὶ ἐνοωμέναι. ἀπὸ πρῶτος ὑψηλόνος. διὰ ὁρᾷ ὁραταί (βουλ-
ται) ἀνεπαρόντων τὰ ὑπόδρα.

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλὰι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλῶνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλῶνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; Ἡ ὠοσθημένης.. τοῦ ἀχύρου..
 ἔγινετο.. ἐν.. τοῦ.. τοῦ.. οἰκίας.. εἰς.. εἰδωλὸν.. δωμάτια...
 ..(ἀ.χ.υ.ρ.ω.ν.ε.ε.).....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογία τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

Μετὰ.. τὸ... ἀλώνισμα.....

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογία τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύνων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς· ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Κατὰ.. τὰ.. ἑσπέρas (.. κάψιμο.. Ἰούδα.).....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ..

Κατὰ.. τὰ.. μεσονύκτιον.. τοῦ.. Μ. Σαββάτου (ὥρα
 ἀναβασθῆναι).. εἰς.. τὸ.. φραυλίον.. τοῦ.. τοῦ..
 τοῦ..

2) Πώς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιὰ, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;....

Παιδιά.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.
Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναι, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

Παιδιά.....

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ὀμίρας... παιδιῶν... ἀφαιρέται... εἰς... τοὺς...
ἀγρούς... καὶ... συλλέγει... τὰ ξύλα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορτα, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα ...

θόρυβος... καὶ...
κρότοι.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Οὐδὲ

.....
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

*Κατὰ τὸ Πάσχα... ὁ Ἰούδας (ὁμοίωμα...
ἀνθρώπου.)*

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

.....
.....

1= κουρούρα

2= ἰσχυροτάτωρο (σωματάρι)

3= τραβηχτά

4= ὄρνοι ὁδηγήσεως (βυσινί)

5= ὑγειδί καὶ ἐσάδη

6= σταβάρ

7= ὄνι

8= στέρ

9= ὄρνη

10= κουράνα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Παλαιόν ζύγιον άροτρον

-2-

82
—
2!

- 1: καταμείδι (εις τό σφαγιόν=ζύγιον, εις νεότερον=μεταλλικόν)
 2) σταθάρ 3= σωάδη 4= σαρύττα
 5= όχηρη 6= σοδάρι 7= όχη

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Παλαιόν ζύγιον άροτρον

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

82
b.

Τό ἄροτρον τὸ ὀδοῦν χρησιμοποιοῦται ἐν-
μερον εἰς περὶ ὁδοῦ ἰσοπέδωσιν ἢ ἀποσβεῖται
ἀπὸ ἐλκῶν εἰδηρῶν ἄροτρον διωκτρον (1),
εἰς τὸ ὀδοῦν προσαρμόζεται ζύγιον
σταθάρι ὅταν εὔρεται ὑδὸ βουλ. (2)
ὑδὸ ζυγίου τοῦτο σταθάρι ἀφαιρεῖται ὅταν
εὔρεται ὑδὸ ἰώου, ὄνου ἢ ἡμιόνου.

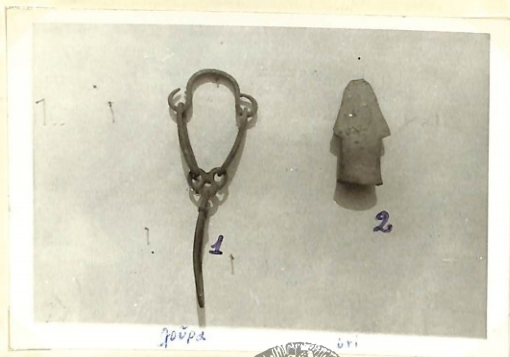
3 = Βουιέντρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 4

1 = Ροδρα

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

2 = Υνί (σούρα του Αρσίου (εσθαρμένου))

ΑΘΗΝΩΝ

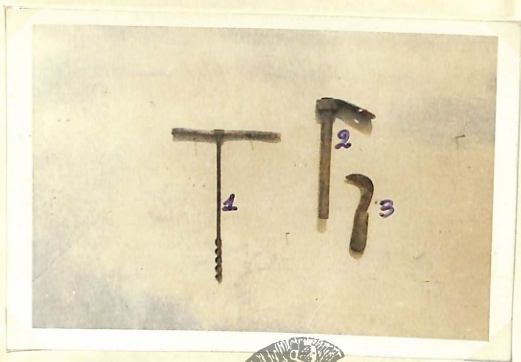
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

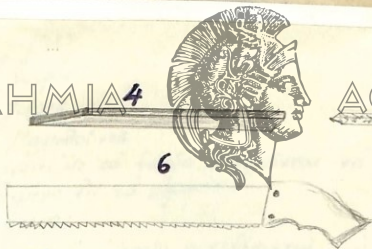
ὕργατρία διὰ τὴν παταμμένην καὶ ἐπιδιόρθωσιν
τοῦ ἀρόρου

5-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ 4

ΔΟΗΝΩΝ 5

1 = Ἀρίδι

2 = σιδάρι

3 = κατσούνι ἢ υλαδεστήρι

4 = σμίχα

5 = Ἰγυροφᾶς

6 = σάρακος (ωριόνι)

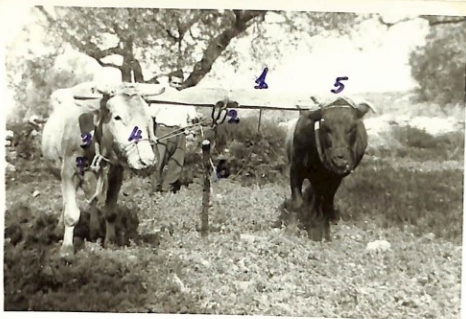
AKAΔHMIA

AΘHNΩN

Εύρεσις βοων (γέφυμο βοωνων)

61

1 = γυγός

2 = βοός

3 = γεγός

4 = Μαγαθόνες

5 = οχοίη με τὸ δασυὸν ὀδονδύναται τὰ βοῶδια ἀροσθε-
δμένον εἰς τὰ ὑέρατα

6 = ἄγρο

7 οχοίη με τὸ δασυὸν ἀροσθένται οἱ γεγός

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

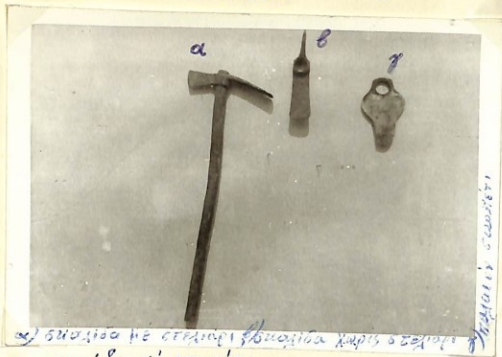
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ἔργα διὰ συζήσεως ἢ συζητήσεως τοῦ ἀγροῦ ἐν
τοῦ ὑπόρου

- 7 -

α) συζήσεως ἢ συζητήσεως τοῦ ἀγροῦ ἐν
τοῦ ὑπόρου

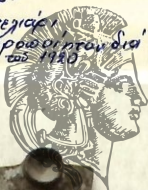
α = συζήσεως ἢ συζητήσεως

β = συζήσεως ἢ συζητήσεως

γ = συζήσεως ἢ συζητήσεως τοῦ ἀγροῦ ἐν
τοῦ ὑπόρου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

παραμένει συζητήσεως

συζητήσεως ἢ συζητήσεως τοῦ ἀγροῦ ἐν
τοῦ ὑπόρου

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

21

Καθάρισμα τοῦ ἀρόστρου με' τὸ βουιένερι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

βουιένερι

